

За досліджуваний період з 2016 р. по 2020р. у обсягах депозитів домогосподарств найбільшу частку мають кошти на вимогу та вклади строком до 1 року. Кошт вкладені на строк від 1 до 2 років стабільно зростають. Найменшу питому вагу у депозитному портфелі банків України займають депозит понад 2 років. Це можна пояснити відсутністю пропозиції таких вкладів з боку банків та недовірою клієнтів до банків.

Проведене дослідження доводить, що залучення депозитів банками в Україні можливе на короткостроковий період. Тому залучені кошти неможливо використовувати для проведення довгострокового кредитування національної економіки або цей процес тягне за собою значні ризики. Депонування коштів на тривалі терміни активізувало б кредитно-інвестиційну діяльність банків.

Перелік використаних джерел:

1. Коваленко М. О. Депозитна політика банків України та її вплив на ефективність залучення депозитних ресурсів. Київ, 2017. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2017/9.pdf
2. Грошово-кредитна статистика НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/files/3.2-Deposits.xls>

УДК 368.013

Черкашин Інна

студентка групи ПФ-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Тимошик Наталія

кандидат економічних наук, доцент

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Inna Cherkashyn

student of the group PF-21

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

Scientific adviser: Natalia Tymoshyk

Candidate of Economic Sciences, Docent

Associate Professor of the Economics and Finance Department

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

**ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ
CHALLENGES AND THREATS OF THE INSURANCE MARKET IN A PANDEMIC
CONDITION**

Невід'ємним елементом фінансового ринку є страховий ринок. Страхова сфера безпосередньо пов'язана з глобальним фінансовим ринком, оскільки кошти, отримані від страхувальників, потрібно постійно інвестувати. У великих страхових компаніях значну частину прибутку отримують саме від інвестиційної діяльності. З цих причин потрібно навчитись працювати та розвиватись у будь – яких умовах.

Сучасний страховий ринок в даний час знаходиться не в найкращому становищі із-за негативного впливу різних внутрішніх та зовнішніх чинників. Сьогодні внаслідок нестабільної економіки, війни на сході України та пандемії COVID-19 страхування розвивається недостатньо активно, проте стабільно і прослідковуються тенденції до майбутнього зростання. Вірус COVID-19 охопив майже весь світ, став причиною не тільки захворюваності та смертності населення, але й багатьох економічних та фінансових проблем.

Страхові компанії ретельно вивчають ситуацію з COVID-19 і вже оплачують страхові виплати страхувальникам та вигодонабувачам, рахують свої витрати та прогнозують ситуацію на майбутнє. За розрахунками корпорації Lloyd's, яка є лідером серед страхових компаній, втрати страховиків є дуже високими і надалі будуть збільшуватись [1].

На українському страховому ринку найуспішніші ТОП – 10 страховиків за валовими страховими преміями за версією журналу «Фориншурер» (табл. 1) по різному оцінюють ситуацію з пандемією. Багато компаній надають перевагу страхуванню туристів від COVID-19 і при поїзді за кордон оформляють страховий поліс. Також необхідно враховувати зростання захворюваності, нестачу ліжок-місць, апаратів ШВЛ. Страховики просто не в змозі виконувати свої обов'язки перед клієнтами, а це може призвести до втрати довіри з боку страхувальників.

З іншої сторони, в умовах пандемії існують як загрози, так і можливості. Українські страховики ввели нові програми страхування, зокрема, медичне страхування, щоб можна було оплатити лікування чи надати виплату в разі смерті через COVID-19. Водночас зросло безробіття через поширення інфекції. Ведеться пошук шляхів вирішення проблеми, зокрема, актуальним є партнерство між державою та страховими компаніями.

Багато страхових компаній світу після початку пандемії, почали працювати дистанційно, тобто можна у онлайн форматі отримати страховий поліс та проконсультуватись із спеціалістами.

Таблиця 1. Рейтинг страхових компаній за чистими страховими преміями та участь у програмах страхування від COVID-19

№	Назва компанії	Чисті страхові премії за 2020 р., тис грн	Участь у програмах страхування від COVID-19	Максимальна страхова сума
1	ARX	2188493	Так	200000 грн
2	Уніка	1887107	Тільки для туристів	1000-30000 євро
3	ТАС СГ	1649578	Так	1000-5000 євро
4	ІНГО Україна	1194312	Тільки для корпоративних клієнтів	50000 грн
5	Арсенал Страхування	1047981	Тільки для туристів	100000 грн
6	PZU Страхування	1010520	Так	3000 дол. США
7	Альфа Страхування	963070	Ні	50000 грн
8	Оранта	846403	Так	-
9	Універсальна	770795	Так	100000 грн
10	Провідна	754176	Так	50000 грн

У середині березня 2020 року страховики розмістили на своїх сайтах доволі цікаву інформацію про зміни в політиці у зв'язку з коронавірусом. Наприклад, у США страхова компанія, яка спеціалізується на страхуванні подорожей повідомила, що 48 страхових компаній готові покривати збитки від захворюваності коронавірусом у разі, якщо поліс був придбаний до 21 січня 2020 року. У Китаї, звідки і поширилась пандемія, великого удару зазнали страховики, які працюють у сфері медичного страхування. (табл. 2)

Таблиця 2

Наслідки впливу пандемії COVID-19 на функціонування страхового ринку

Позитивні наслідки	Негативні наслідки
<ol style="list-style-type: none"> Збільшення клієнтів у страховиків стосовно страхування життя та страхування на випадок захворюваності на COVID-19 Відкриття нових напрямів страхування 	<ol style="list-style-type: none"> У період пандемії стало неефективне страхування в багатьох галузях, зокрема: <ul style="list-style-type: none"> -страхування працівників, оскільки у червоній зоні було мало підприємств, які працювали; - страхування туристів, адже важко виїхати за

3. Для вирішення ситуації з пандемією багато страхових компаній перейшли в онлайн – режим, що дозволило дистанційно оформити страховий поліс	кордон у даній ситуації. 2. У період пандемії збитки понесли практично всі страховики 3. Малі страхові компанії понесли великі збитки, внаслідок чого збанкрутували.
--	--

З метою налагодження своєї діяльності страховикам необхідно:

- зміцнити конкурентоспроможність;
- провести курси для клієнтів та громадян щодо підвищення страхової грамотності, шукати різні напрямки та діяти, щоб у період кризи страхова компанія змогла протистояти будь-якій несприятливій ситуації;
- відновити довіру страхувальників до страховиків [2].

Отже, світова економіка неочікувала такого швидкого поширення коронавірусу по всьому світу та виявилася не готовою до такої ситуації. До сьогодні немає основного погляду на проблему, немає бачення підходів для подолання кризових явищ. Страховому ринку України було кинуте виклик, спричинений пандемією коронавірусу, не всі змогли протистояти та виграти цю боротьбу. Проте більшість шукала способи вирішення цієї проблеми: запровадили нові види страхування, створили онлайн-страхування, що допомогло страховикам залишитись «на плаву». Страховики особливо відчували попит на страхування від COVID-19 та були не готові забезпечити кожного страхувальника належним лікуванням, оскільки ліжок-місць у лікарнях як приватних, так і державних катастрофічно не вистачало. Страхові компанії почали визначати майбутній розвиток поширення вірусу та рахувати збитки, які, на жаль, є неминучими. Пандемія призвела до неминучих наслідків як позитивних, так і негативних, але з цієї ситуації кожен зробив свої висновки. Та в майбутньому економіка нашої країни буде більш готова для протистояння будь-якій кризовій ситуації.

Перелік використаних джерел:

1. Боднар О. А., Хоренженко В. В., Татаренкова Ю. В. Функціонування страхового ринку України в умовах пандемії COVID-19 : навч. посіб. Київ, 2021. 82 с.
2. Лой Ю. В. Страховий ринок та перспективи його розвитку: навч. посіб. Київ, 2020. 118 с.

УДК 336.74

Яковенко Світлана
 викладач вищої категорії
 Харківський державний
 автомобільно-дорожній коледж, Лозівська філія, Україна
Svetlana Yakovenko
 teacher of higher category, Kharkov State
 road and road college, Lozova branch, Ukraine

**ФІНАНСОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ І
 ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
 FINANCIAL MARKET OF UKRAINE: PROBLEMS OF FORMATION AND
 DEVELOPMENT TRENDS**

В умовах ринкової економіки постійно відбуваються процеси акумулювання тимчасово вільних коштів різних суб'єктів ринку, їх подальший розподіл і напрямок у вигляді позичкового та інвестиційного капіталів в різні сфери економіки з метою її розвитку. Погіршення стану фінансового ринку під впливом економічних і політичних як зовнішніх, так і внутрішніх чинників, яке спостерігається в Україні, викликає економічні і фінансові кризи. Вони призводять до порушення його функціонування, зниження цінкових показників, банкрутства учасників ринку, погіршення ліквідності і якості фінансових інструментів і т.п.